

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 42. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789727952/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

stille hen imod os. Da han var kommet hen til os, sagde han et par venlige ord, så vist på mig og forlod os. Dette – som han ville have, vi skulle tro – tilfældige møde gentog sig nu til min sorg næsten hver morgen. Jeg så skamfuld til siderne og tænkte: »Mon nogen så ham tale til mig?« Med et beklemt hjerte ankom jeg på danseskolen, hvor de lette hop kontrasterede med den centnervægt, som hvilede på mit bryst og i min sjæl.

MIN FØRSTE KUNSTREJSE

Den godmodige solodanser Dahlén havde alt i længere tid op hørt at være danselærer på skolen, og solodanser L. var trådt i hans sted. Dette [enfoldige og indbildske] menneske udøvede et tyranni over os stakkels børn, som havde fynd og klem. Da Andrea og jeg var de mest lovende talenter på skolen, var hans opmærksomhed især henvendt på os. Hun var imidlertid meget bedre stillet end jeg; dels fordi hun stod over mig i dans, dels fordi hun var barn af mere velhavende forældre end jeg, og dels fordi hun var mere kæk på det og ikke fandt sig tålmodigt i alt, således som jeg tavse og forknyttede barn. Hun tog rask til genmæle, når hun blev forurettet; og desuden tror jeg, at den gode dansemester havde fatter en særegen godhed for den smukke og kokette pige. Det hændte derfor ikke sjældent, at hans fine, tynde spanskrørstok udøvede sine kommandoslag på mig for de fejl, hun gjorde sig skyldig i; thi stokken skulle bruges for at indgyde os respekt, og han havde ikke mod til at ramme hende dermed, thi da var han sikker på et surt ansigt i flere dage og tit på uartige svar, der satte ham i forlegenhed og nedbrød hans anseelse hos de andre børn. Som bekendt tåler børn med tålmodighed og uden nag en revselse, hvor den er fortjent, men de glemmer aldrig en uretfærdig straf; og denne mands uretfærdighed blev så ofte og så påfaldende udøvet mod mig, at jeg aldrig ret har kunnet tilgive ham det. Ingen skulle se på den lille stikkede person, der ligesom Jean de France var kommet hjem fra en Pariserrejse med nye moder og et nyt navn, at han kunne udøve en så rå behandling som den, han brugte mod os børn. Når jeg senere i mit liv på gaden så en brutal kusk maltraktere mit yndlingsdyr, hesten, der måske ofte står

over kusken i forstand, og når jeg da med inderlig medlidenhed så det ædle dyr finde sig deri og højest dreje de melankolske øjne lidt, da måtte jeg altid tænke på mig selv på L.s danseskole, hvor jeg var hesten og han kusken. Mangen en hest bliver ødelagt i en rå kusks hånd, og mangt et barn i en sådan lærers. Aldrig har nogen anden slået mig. Derfor gjorde dette menneskes hårdhed en endnu større virkning på mit gemyt. Og i sandhed, jeg var ikke af de børn, der behøvede at tages så hårdt på – et blik, et ord var nok til at bringe mig til fortvivelse. Som den tålmodige hest modtog jeg imidlertid slagene, medens jeg forgæves kæmpede for at undertrykke min gråd.

L. komponerede nu et par små entreer, hvori han, Andrea og jeg dansede, og som på grund af os to småpiger gjorde stor lykke. Allerede her vandt jeg mig adskillige venner, så vel i publikum som i det øvrige teaterpersonale.

En dag kom L. hen til mig på en prøve og sagde på sin indbildske og hovmodige maner: »Jeg og et par andre her ved dansen agter, så snart sæsonen er ude, at gøre en kunstrejse til Lübeck og Hambourg for der at give en række forestillinger. Jeg har betænkt at tage dig og Andrea med, da jeg agter at give de to nye entreer foruden nogle balletter, som vi nu skal til at indstudere. Sig det til dine forældre, når du kommer hjem.« Jeg blev meget betænkelig og bedrøvet over denne gunst, sagde imidlertid intet, nejede dybt og fremførte kun, hvad jeg vidste her blev fordret: »Mange tak.« På vejen hjem tænkte jeg meget over, hvad der altså forestod mig til sommer – at rejse havde alt i tidligere år beskæftiget min fantasi meget. På gaden standsede jeg foran et butiksvindue, hvori der hang landskaber med bjerge – sådanne billeder med bjerge havde altid gjort et dybt indtryk på mig og opvakt en længsel hos mig, som om bryster skulle sprænges. Ved at se dette billede opvakte min længsel påny. »Ak,« tænkte jeg, »måske er der bjerge i Hambourg og Lübeck!« og dette håb gjorde, at jeg indtil videre forsonede mig den forestående rejse. Heraf vil man se, hvorledes det stod til med min kundskab i geografien. Ved min hjemkomst fortalte jeg den store nyhed med et betænkeligt ansigt. Min fader og moder syntes, at dette var en stor ære for mig, og samtykkede straks deri. »Men talte han ikke om at give dig penge?« spurgte min moder, »thi for at gøre en sådan rejse er der